

Kyrkomötet
Motion 2024:13
av Anders Lundberg m.fl.

Stötande genrebeteckning i Den svenska psalmboken

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att uppmana Verbum inför kommande upplagor av Den svenska psalmboken att ersätta eller stryka ”negro spiritual” som genrebestämning.

Motivering

Kyrkan i sig har en offentlig och profetisk dimension i och med kyrkorummets funktion där människor bereds utrymme oaktat ”ålder, kön, utbildning, samhällsklass, ras, kast, sexuell läggning och etnicitet” (Kyrkan i det offentliga rummet, 2016).

Som Sofija Lazic Pedersen visar i sin masteruppsats (”Mycket större än vad ord kan rymma”, 2024) spelar psalmsjungandet i gudstjänster, vigslar och dop en viktig dimension i och med att det håller ihop inte bara församlingens utan även individers och familjers livslopp och där skapar både progression och sammanhang när psalmer återkommer med regelbundenhet vid centrala tillfällen under året och genom livet.

Tyvärr finns det ett fåtal psalmer som upplevs som stötande, inte på grund av sitt innehåll utan på grund av hur de presenteras i psalmboken. Psalm 75 och psalm 331 genrebestäms i 1986 års psalmbok som ”negro spiritual” vilket återspeglar ett förlegat språkbruk. Den upplevs som direkt utpekande och nedsättande av den afrosvenska gemenskapen.

Svenska kyrkans psalmbok kan inte tillåtas innehålla rester av en tankevärld eller ett språkbruk som indelar människor efter hudfärg eller raskategorier – detta är att direkt gå emot idén om kyrkan som ett rum för rättvisa och befrielse. Psalmboken var länge den mest spridda boken i Sverige; när vi nu enligt konfirmandriktlinjerna ger alla konfirmander en psalmbok så blir den åter en bok som finns i många hushåll.

Med tanke på hur graverande skrivningen är så kan vi inte invänta en ny psalmbok.

Psalmboken är en SOU och ägs inte av Svenska kyrkan vilket gör att vi inte själva har rätt att ändra i den. Men vi har möjligheten att uppmana förlaget Verbum att inför kommande upplagor antingen ersätta ”negro spiritual” med en lämpligare beteckning, eller så helt enkelt stryka genrebestämningen.

Malmö den 7 juli 2024

Anders Lundberg (ViSK)

Vicktoria Bagi (ViSK)

Linda Sjöö (ViSK)